

Kijavító végzés 8. sorszám alatt található !

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Szegedi Ítéltábla dr. Molnár István ügyvéd (Szeged, Hajnóczy u. 5. I/5.) által képviselt **I.rendű felperes neve (címe)**alatti lakos I. r., **II.rendű felperes neve (címe)** alatti lakos II. r. és **III.rendű felperes neve (címe)** alatti lakos III. r. felpereseknek - dr. Erdélyi Miklós ügyvéd (Hódmezővásárhely, Bakay u. 1/A.) által képviselt **alperes neve (címe)** alatti lakos alperes ellen végrendelet érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság 2007. január 26-án kelt 13.P.20.945/2006/26. sorszámú ítélete ellen az alperes 29. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben megváltoztatja** és az alperes által a felpereseknek személyenként fizetendő perköltség összegét 330.000.- (Háromszázharmincezer) Ft-ban állapítja meg.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek személyenként 100.000.- (Egyszázezer) Ft fellebbezési eljárási költséget.

A fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperesek a 2005. július 31. napján elhalálozott **örökhagyó** volt székkutasi lakos törvényes örökösei, elhalt testvéreinek leszármazói. Az alperes a 2003. március 19. napján kelt írásbeli magánvégrendelet szerinti örökös. A hagyatéki eljárásban ... közjegyző Kjö....2005/20. sorszámú végzésével a 30.373.460.-Ft értékű ingatlanból, értékpapírból, bankszámlából álló hagyatékot ideiglenes jelleggel adta át végrendeleti öröklés jogcímén az alperesnek. A felperesek kétségbe vonták, hogy a végintézkedést az örökhagyó írta alá, ezért írásbeli magánszakvéleményt szereztek be.

A végintézkedés másolati példánya alapján a magánszakértő nagy valószínűséggel azt állapította meg, hogy az aláírás nem a néhaitól származik. A II. r. felperes feljelentést tett az örökhagyó halála körülményeinek tisztázása és magánokirat-hamisítás gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen. A **...-i Nyomozó Ügyészség** Ny.68/2006. számú eljárása során beszerzett igazságügyi írásszakértői vélemény megállapítása szerint a végrendelet eredeti példányán lévő aláírás nem az örökhagyótól származik. Hasonló következtetést vont le a szakértő **/tanú 1/**, az egyik végrendeleti tanú aláírásával kapcsolatosan is, amikor olyan véleményt nyilvánított, hogy a tanú névírását nem a nevezett írta.

A felperesek módosított keresetükben a végrendelet érvénytelenségének a megállapítását kérték arra való hivatkozással, hogy azt nem az örökhagyó és **/tanú 1/** okirati tanú írta alá, illetve a másik tanú olvashatatlan aláírását is vitatták. További érvénytelenségi okként jelölték meg, hogy **örökhagyó** és a két okirati tanú nem tartózkodhattak egy helyen a végrendelet aláírásakor, az örökhagyó nem a két tanú együttes jelenlétében írt alá és azt utóbb előttük sajátjaként nem ismerhette el.

Az alperes a kereset elutasítása iránt előterjesztett ellenkérelmében vitatta a szakvélemények megállapításait és az alapul szolgáló írásminták hitelességét. Álláspontja szerint nem nyert bizonyítást az sem, hogy az örökhagyó nem a két okirati tanú előtt látta el kézjeggyel a végintézkedést.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, az **...településen** 2003. március 19. napján kelt írásbeli magánvégrendelet a peres felek viszonylatában érvénytelen. Kötelezte az alperest a felperesek javára 1.000.000.-Ft perköltség megfizetésére. A nyomozati eljárás során készült írásszakértői vélemény alapján tényként állapította meg, hogy a végrendeleten nem az örökhagyó névírása található, így az nem felel meg a Ptk. 629. § (1) bekezdésében foglalt alaki feltételnek. Mellőzte az alperes újabb írásszakértő kirendelése iránti bizonyítási indítványát, mert az igazságügyi szakértő az örökhagyó írásmintájaként felhasználta a **...-i Rendőrkapitányságon** 2005. március 21. napján készített 8 db, a 255/2005. Bü. számú eljárásban a kihallgatásakor készült 6 db aláírást, továbbá a nyugdíjszelvényen található kézjegyeket és rendelkezésére állt az eredeti végrendelet. Az alperes, aki 2003. évben találkozott utoljára az örökhagyóval és előtte sem tartott vele szoros kapcsolatot, nem tudhatta, milyen írása volt a néhainak. Megalapozottnak találta a felperesek azon hivatkozását is, hogy az időközben elhunyt **/tanú 1/** tanú nem írhatta alá a végrendeletet 2003. március 19. napján. Több körülmény is erre utalt, ugyanis az önmagát ellátni képtelen tanút 2003. március 17-én szállították kórházi kezelés után a **...helységbeli** Kastélyotthonba gondozásra, ahol később csak **/személy neve 1/** nevű rokona látogatta. Mozgáskorlátozottsága és szellemi állapota miatt az otthont elhagyni nem tudta, erre az általuk vezetett nyilvántartásban sincs adat és az írásszakértő egyértelműen megállapította, hogy a végrendeleten szereplő névírás nem tőle származik. **/tanú 2/** tanú, aki az olvashatatlan aláírás alatti lakcím szerinti szolgálati lakásban élt, előadta, nem ismerte **örökhagyót** és az okiratot sem írta alá. Munkatársai között megnevezte **/személy neve 2/-t**, mint lehetséges aláíró, de meghallgatását az elsőfokú bíróság szükségtelennek találta az előző érvénytelenségi okok miatt.

Rámutatott arra a további körülményre, hogy a végrendelet keltének helye **...település** ahol a végintézkedés időpontjában az örökhagyó és **/tanú 1/** nem tartózkodhattak.

Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása, a kereset elutasítása iránt az alperes élt fellebbezéssel. A tényállás téves megállapítására hivatkozva utalt arra, hogy a II. r. felperes által felkért magánszakértő véleménye szerint csak a végrendelet eredeti példánya és az ezzel egy időben készült írásminták összevetésével adható konkrét válasz arra, hogy a névírás **örökhagyótól** származhat-e. A nyomozás során kirendelt igazságügyi írásszakértő szakvéleménye és a magánszakértői vélemény között van eltérés, az elsőfokú bíróság azonban mellőzte - indítványa ellenére - a két szakértő együttes meghallgatását. A felperesek is kérték a keresetlevélben írásszakértő kirendelését. Nem bizonyított az sem, hogy **/tanú 1/** a **településen** nem tartózkodhatott a végintézkedés időpontjában, az otthonból ugyanis eltávozhatott úgy is, hogy azt az erről vezetett napló nem tartalmazta és vitatta a névírásra vonatkozó szakértői megállapítást. Továbbra is kérte **/személy neve 2/** tanú meghallgatását, a bizonyítási eljárás kiegészítését.

Felperesek ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Utaltak arra, hogy mindkét szakértői megállapítás kimondta, a névaláírás nem az örökhagyótól származik. A nyomozó hatóság beszerezte a végintézkedés keltét megelőző és követő 6 hónapban a néhai által aláírt nyugdíjszelvényeket és közokiraton szereplő aláírásokat. Az ismeretlen személytől származó olvashatatlan tanúkénti aláírás is érvénytelenséget eredményez.

A fellebbezés **alaptalan**.

A Ptk. 629. § (1) bekezdése szerint az írásbeli magánvégrendelet érvényes - egyéb feltételek mellett - ha azt a végrendelkező elejétől végéig maga írja és azt aláírja vagy két tanú együttes jelenlétében aláírja, vagy ha azt már aláírta, az aláírást két tanú előtt magáénak ismeri el és a végrendeletet mindkét esetben a tanúk is - e minőségük feltüntetésével - aláírják (a/ és b/ pont). A büntetőeljárás során kirendelt **/szakértő 1/** írás- és okmányszakértő véleményéből megállapítható, hogy a végrendeleten tanúként szereplő **/tanú 1/** névaláírása nem valódi. A szakértő ezt a nevezettől származó összehasonlító adatok alapján egyértelműen megállapította.

A szakértőt az ítéletábra a fellebbezési eljárásban meghallgatta, ezzel őt quasi szakértőként kirendelte a polgári perben. A szakértő a véleményét mindenben fenntartotta, sőt kifejezésre juttatta, hogy az írásmintákat egybevetve az is megállapítható, hogy az azokon lévő aláírás egy kéztől származik, vagyis azokat **/tanú 1/** írta alá, és ily módon kizárható ezek vizsgálata során, összevetve azokat a végrendeleten lévő aláírással, hogy a végrendeleten lévő aláírás **/tanú 1/-től** származna.

- 4 -

Ha pedig ez így van, akkor a végrendelet alaki kellékei - az előbbi jogszabályi hivatkozás szerint - nem teljesültek, és így szükségtelen volt annak további vizsgálata, hogy ki az a másik személy, aki a végrendeletet tanúként aláírta.

Ezek után a végrendelet érvénytelensége mindenképpen megállapítható volt, ezért az ítéltábla az alábbiakban csupán utal arra, hogy az érvénytelenség azért is megállapítható, mert a végrendeletet nem az örökhagyó írta alá. Az örökhagyó aláírását illetően vita volt atekintetben, hogy az úgynevezett magánszakértő - akinek véleménye a fél előadásának minősül - és az igazságügyi szakértő véleménye között bizonyos ellentmondás volt. Ez az ellentmondás azonban nem lényegi, mert az úgynevezett magánszakértő azért csak nagy valószínűséggel állapította meg azt, hogy a végrendeleten lévő nem a néhaitól származik, mert nem állt rendelkezésére a végrendelet eredeti példánya. Az egyértelmű szakvélemény megadásához tehát rendelkezésére kellett volna bocsátani a szakvélemény eredeti példányát.

Ezzel szemben **/szakértő 1/** szakértő a végrendelet eredeti példányát is megvizsgálta az összehasonlító adatokon kívül és egyértelmű véleményt adott arra nézve, hogy a végrendeleten nem az örökhagyó aláírása szerepel. A végrendelet érvénytelenségét tehát ez is megalapozza.

Az alperes mindkét aláírás - tehát az örökhagyó és **/tanú 1/** aláírása - tekintetében is arra hivatkozott, hogy az összehasonlító adatként szereplő minták nem a nevezettek kezétől származnak. Erre nézve azonban csupán állítást tett, de állítását semmivel sem tudta bizonyítani. Az ítéltábla személyes megjelenés kötelezettségével megidézte képviselője útján az alperest, azonban a tárgyaláson nem jelent meg. Ilyen módon nem volt egyértelműen tisztázható, hogy mire alapítja ez utóbb említett állításait, ugyanis semmilyen adat nem áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy az örökhagyó kézírását, aláírását, illetőleg **/tanú 1/** tanú aláírási módját ismerte volna. Ez utóbbi esetben különösen azért foghat helyt ez a megállapítás, mert arra sincs adat, hogy **/tanú 1/-t** egyáltalán ismerte volna. **örökhagyót** ugyan ismerte, de ez az ismeretség csak felszínes volt, eseti találkozásokra korlátozódott, amikor a néhai írásának, vagy kézírásának megismerése nyilvánvalóan nem volt lehetséges.

A törvényes örökösök között egyszerű pertársaság jött létre (Pp. 51. § b/ pont), ugyanis a végrendelet érvénytelenségének megállapítására akkor kerülhet sor, ha arra az érdekelt hivatkozik, ami relatív hatálytalanságot eredményez. Tehát csak a perben álló felek egymás közötti viszonyára vonatkozhat a külön-külön érvényesített megtámadási ok alapján a végintézkedés hatálytalanságának megállapítása. A Pp. 82. § (1) és (2) bekezdése értelmében így a pernyertes pertársak költségét személyenként kellett meghatározni.

A fentiek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgyát érintetlenül hagyva részben változtatta meg a Pp.253. § (2) bekezdése alapján.

Pf.II.20.135/2007/5. szám

A személyes költségmentességben részesült alperes fellebbezése eredménytelen volt. Ennek perjogi következményeként az I, II. és III. r. felperesek másodfokú eljárási költségét köteles megtéríteni a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, ami a jogi képviselet folytán

felmerült ügyvédi munkadíjból áll, annak mértéke a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés b/ és (5) bekezdésében foglaltak szerinti. A le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli a 6/1986. (VI.26.) IM. számú rendelet 13. § (1) bekezdése alapján

S z e g e d, 2007. június 27.

Dr. Ságghy László sk. Dr. Rakita Zsuzsanna sk. Zánócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke előadó bíró táblabíró

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA **Pf.II.20.135/2007/8. szám**

A Szegedi Ítéltábla dr. Molnár István ügyvéd (6722 Szeged, Hajnóczy u. 5. I/5.) által képviselt **I.rendű felperes neve (címe)** alatti lakos I. r., **II.rendű felperes neve (címe)** alatti lakos II. r. és **III.rendű felperes neve (címe)** alatti lakos III. r. felpereseknek - dr. Erdélyi Miklós ügyvéd (6800Hódmezővásárhely, Bakay u. 1/A.) által képviselt **alperes neve (címe)** alatti lakos alperes ellen végrendelet érvénytelenségének megállapítása iránt folyamatban volt perében a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.135/2007/5. számú ítélete kijavítása tárgyában meghozta az alábbi

KIJAVÍTÓ VÉGZÉST :

A Pf.II.20135/2007/5. számú ítélet rendelkező részének második bekezdését akként javítja ki, hogy az alperes 15 napon belül köteles a felpereseknek személyenként 100.000.- (Egyszázezer) Ft fellebbezési eljárási költséget megfizetni.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgyát érintetlenül hagyva részben megváltoztatta és az alperes által a felpereseknek személyenként fizetendő elsőfokú eljárási költség összegét 330.000.-Ft-ban állapította meg. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek személyenként 100.000.-Ft fellebbezési eljárási költséget. Ez utóbbi vonatkozásában a teljesítési határidő leírási hiba miatt kimaradt az ítéletből. Ezért a Pp. 224. § (1) bekezdése alapján a határozat kijavításáról kellett rendelkezni.

S z e g e d, 2007. december 17.

Dr. Ságghy László sk. Dr. Rakita Zsuzsanna sk. Zánócné dr. Ocskó Erzsébet sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró